

DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas lietuvių kalba	Dalyko (modulio) pavadinimas anglų kalba	Kodas
Astronomija: tyrinėjant laiką ir erdvę	Astronomy: Exploring Time and Space	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: dr. Šarūnas Mikolaitis Kitas (-i): habil. dr. Gražina Tautvaišienė, dr. Renata Minkevičiūtė, dr. Edita Stonkutė, dr. Arnas Drazdauskas	Fizikos fakultetas, Teorinės fizikos ir astronomijos institutas Saulėtekio al. 3, 10257 Vilnius, LIETUVA

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Bendrųjų universitetinių studijų

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	Rudens semestras	Lietuvių k.

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): Modulis orientuotas į socialinių bei humanitarinių krypties studentus, modulį gali rinktis ir technologinių, biomedicinos bei fizinių mokslų studentai, išskyrus Fizikos fakulteto studentus.

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	48	82

Dalyko (modulio) tikslas
Studentai įgis žinių apie mus supančią Visatą, jos pažinimo metodus, naujausius atradimus ir iššūkius. Pagrindinis tikslas yra supažindinti studentus su žmonijos vieta Visatoje kartu lavinant sugebėjimus kritiškai vertinti mokslinės informacijos patikimumą, formuoti moksliskai pagrįstą pilietinę poziciją.

Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
- Siekiama, kad studentai suvoktų pagrindinius fizikinius reiškinius, astronominius stebėjimo ir tyrimo metodus.	Dėstymas su vaizdinių demonstravimu bei diskusijos seminaruose.	Tarpinis ir galutinis egzaminai raštu, pasirinktos temos pristatymas ir dalyvavimas diskusijose (aktyvumas) seminaruose.
- Siekiama, kad studentai įgytų žinių apie šiuolaikinių astrofizikinių tyrimų problematiką bei suprastų būsimų tyrimų metodus, priemones bei reikšmę.	Dėstymas su vaizdinių demonstravimu bei diskusijos seminaruose.	
- Siekiama, kad studentai sugebėtų kritiškai interpretuoti mokslinių pasiekimų informaciją bei padaryti argumentuotas išvadas, dirbti savarankiškai ir grupėse.	Pranešimo rengimas ir pristatymas bei diskusija paskaitose ir seminaruose.	

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys		
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminariai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Projektai	Ekspozicijos	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Astronominių dangaus stebėjimų raida pasaulio ir Lietuvos kultūriniuose kontekstuose. Objektų judėjimas danguje. Šiuolaikiniai bei ateities astronomijos įrankiai bei metodai.	4		2					6	12	Privalomos literatūros rinktinių skyrių skaitymas. Medžiagos pateiktos Virtualioje mokymosi aplinkoje (VMA) nagrinėjimas. Pasiruošimas seminarams ir egzaminui.
2. Medžiaga ir energija: kas sudaro mus supančią Visatą (atomai, molekulės, tamsioji ir kita egzotinė medžiaga), medžiagos gamyba žvaigždėse, energija kosmose. Didysis sproginimas ir Visatos evoliucija.	6		3					9	14	Medžiagos pateiktos Virtualioje mokymosi aplinkoje (VMA) nagrinėjimas. Pasiruošimas seminarams ir egzaminui.
3. Saulės sistema: formavimasis, planetos, palydovai, mažieji kūnai. Saulės sistemos tyrimai ir kosminės misijos.	6		3					9	14	Privalomos literatūros rinktinių skyrių skaitymas. Medžiagos pateiktos Virtualioje mokymosi aplinkoje (VMA) nagrinėjimas. Pasiruošimas seminarams ir egzaminui.
4. Žvaigždės: jų tipai, vidinė sandara ir evoliucija. Žvaigždžių šviesos tyrimai. Žvaigždžių sistemų evoliucija.	6		3					10	14	Privalomos literatūros rinktinių skyrių skaitymas. Medžiagos pateiktos Virtualioje mokymosi aplinkoje (VMA) nagrinėjimas. Pasiruošimas seminarams ir egzaminui.
5. Galaktikos: tipai ir sandara. Paukščių Tako galaktika.	6		3					7	14	Medžiagos pateiktos Virtualioje mokymosi aplinkoje (VMA) nagrinėjimas. Medžiagos pateiktos Virtualioje mokymosi aplinkoje (VMA) nagrinėjimas. Pasiruošimas seminarams ir egzaminui.
6. Astrobiologija, gyvybės sinergetika. Egzoplanetų paieška ir charakterizavimas.	4		2					7	14	Medžiagos pateiktos Virtualioje mokymosi aplinkoje (VMA) nagrinėjimas. Pasiruošimas seminarams ir egzaminui.
Iš viso	32		16					48	82	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Tarpinis egzaminas	40	Semestro metu	Tarpinis egzaminas iš 1–3 kurso temų.
Pranešimo ir pristatymo vertinimas	20	Semestro metu	Seminarų metu studentas (arba studentų grupė iki 5 asmenų) galės paruošti po prezentaciją aktualia tema ir pristatyti ją seminario metu. Bus vertinamas temos atskleidimas, temos analizės išsamumas, turinio gilumas, naudotų literatūros šaltinių naujumas bei pagrįstumas, prezentacijos paruošimo kokybė: sklandus minčių dėstymas, iliustracijos, išvadų logiškumas. Kiekvienas studentas bus vertinamas atskirai pagal asmeninį indėlį į prezentaciją. Vertinama 10 balų sistemoje. Vertinimo balais reikšmės: 10: Puikios žinios ir gebėjimai. 9: Labai geros žinios ir gebėjimai. 8: Geros žinios ir gebėjimai, gali būti neesminių klaidų. 7: Vidutiniškos žinios ir gebėjimai, yra nereikšmingų klaidų. 6: Patenkinamos žinios ir gebėjimai, yra klaidų. 5: Silpnos žinios ir gebėjimai, kurie dar tenkina minimalius reikalavimus. Yra daug klaidų. 0–4: Netenkinami minimalūs reikalavimai.
Egzaminas	40	Sesija	Egzaminas iš 4–6 kurso temų.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla	Prieiga internete ar VU bibliotekoje
Privalomoji literatūra					
Ažusienis A., Pučinskas A., Straižys V.	2003	Astronomija		Kultūra	Yra
Papildoma literatūra					
Jokūbas Sūdžius	2006	Visata: kaip stebėti dangų praktinis vadovas dangui stebėti ir pažinti		Šviesa	Yra
Jokūbas Sūdžius	2014	Visata: žvaigždės, planetos, kosmosas		Vaiga	Yra
Martin Rees	2006	Visata: išsamus vaizdingas žinynas		Alma littera	Yra
Fraknoi Andrew, Morrison David, Wolff, Sidney C	2016	Astronomy		UMN Center for Open Education	Elektroninis dokumentas (virtualibiblioteka .vu.lt)
Christian Carol, Roy Jean-René	2017	A Question and Answer Guide to Astronomy		Cambridge university press	Elektroninis dokumentas (virtualibiblioteka .vu.lt)
Nicolson Iain	2014	Introducing Astronomy: A Guide to the Universe		Dunedin Academic Press	Elektroninis dokumentas (virtualibiblioteka .vu.lt)
Flammarion Camille, Gore John Ellard	2014	Popular Astronomy: A General Description of the Heavens		Cambridge university press	Elektroninis dokumentas (virtualibiblioteka .vu.lt)